

A testté vált Ige.

(—ány.) A karácsonyi prefáció a következőképpen magyarázza a megtestesülés misztériumának célját: „Az Ige megtestesülésének titka által a Te dicsőséged új ragyogása árasztotta el lelki szemünket: hogy míg érzékelhető módon felismerjük az Istent, általa az érzékföltött világ szeretetére ragadtassunk.” — Tehát a testté vált Ige, az Istenember azzal akarja az emberi elme dialektikáját feloldani, hogy összekapcsolja az ellentéteket: az Istent és embert, vele a Végtelent és végest, a szellemet és anyagot.

A betlehemi Kisdéd úgy lép be a világba, hogy a Szűzanya áhitata imádja benne az Isten Fiát, a pásztorok megtalálják megváltozójukat, az angyalok pedig a dicsőséget és a békét hirdetik uralma vezérmotívumaként. A tagadás és a gyűlölet szellemei mintha megállanának a betlehemi barlang bejáratánál. Karácsonyjévilágossága úgy megtölti a barlangot, hogy fénye messze veri a sötétség sötétkedő árnyait. Ennél a világosságnál értelmetlenebbé válik a kételkedés és a tagadás; ebben a barlangban a káini érzések nem találnak otthonra.

A betlehemi Kisdédnek csak a barlang biztosítja az istenséget megillető fényt és alázatot, hitet és hódolatot; amint kilép a barlangból, a tagadás és gyűlölet szellemei nyomon követik, vérről hintik be földi élete utját. Amikor először lép be a jeruzsálemi templomba, Simeon ajkán megszólal az ő istenemberi lenyének titka: *Ó lesz a jel, melynek ellene mondanak.*

Az Isten örök Igéje, Logosza.

akkor is benneállna az emberi elme dialektikájának ellenmondó viszketegében, ha nem lett volna „testté”, ha nem született volna meg Juda Betlehemében. Az isteni Eszme oly távolságra van az emberi esztől, hogy ez a végtelenig nem tudván felhatolni, az Eszmével szembeállítaná az Anyagot, az Igével a tagadást és alkotott volna magának anyagelvi és istentagadó világszemléletet. Mert a Logosz a leghatározottabb állítás minden tagadással szemben. Állítja a szellemet az anyaggal szemben, a törvényt a véletlenel, a fényt a homállyal, a bizonyosságot a kételkedéssel szemben. Az emberiségnek Krisztus előtti szellemjárása ennek a dialektikának utvonalaná botorkál: istenhit és tagadás, platói idealizmus és a hel-lén eszmefejlődésen végigvonuló naturalizmus, materializmus közt.

A Logosz megtestesülése tehát annyit jelent, hogy az istenség, a Végtelen, az Abszolút már nemcsak a metafizika elvont légkörében él, hanem ebben a fizikai világban: a betlehemi barlangban, a názáreti házban, a táborhegyen és a Golgotán. A megtestesülés által az örökkévaló belép az időbe, a történelembe. Az Eszme érinthetőségét, tapinthatóvá válik; nemcsak a szillogizmusok bazaltútján lehet hozzá közelíteni, hanem azon az uton, melyen a pásztorok mennek a barlanghoz: a gyermeki hit és bizalom utján.

A krisztus utáni történelemben a betlehemi Kisdéd a lelkek elválasztója. Hit és hitetlenség, imádás és káromlás, szeretet és gyűlölet közt áll az ellenmondás jeleként.

Az Isteni szeretet és irgalom misztériuma nyilatkozik meg az Ige megtestesülésében, a gonoszság misztériuma üldözi Betlehemtől a Kálváriáig, az első karácsonytól a mi karácsonyunkig.

Ne engedjük magunkat megtevésztetni! A Krisztus ellen küzdők tábora sokáig leplezte igazi valóját, nem akarta elárulni, hogy amikor az egyházat, vallást, pap-ságot üldözi. Az Antikrisztus nem támadt nyílt sisakkal, de ma már érezzük: a tagadás szelleme küzd jelszavaiban, a gyűlölet ördöge pusztít harcaiban még ha testvériséget, szociális jólétet, földi para-

dicsomót tr is zászlajára. A világ két táborra szakad: Krisztus híveire és az Antikrisztus seregére.

Az Ur születésének 1938. fordulóján úgy érezzük, hogy a Béke Fejedelme ellen feltámadt ellenének egész hatalma. De a mi hitünket az ellene-támadt harcok csak erősítik, hisz meggyőzőnek arról, hogy *Ó valóban a testté vált Ige, valóban a jel, melynek ellene mondanak* és annál mélyebb áhitattal simulunk hozzá, hogy az ész és szív dialektikáját megoldva Benne megtaláljuk lelkiünk békéjét, kultúránk jövőjét, társadalmi és állami létünk megújodását.

Az újjáépítés útja.

A hétfői nap hideg téli reggelen a magyar nemzet igen kedves vendége érkezett Budapest falai közé, Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki a kormányzó meghívásának eleget téve, négynapos tartózkodásra, vadászatra jött Magyarországra. Budapest a látogatás egész tartama alatt zászlódszít öltött, hogy külsőlegben is megmutassa azt a nagy belső szeretetet, amellyel az olasz nemzet kiváló fiát fogadta. A lelkes fogadással az egész magyar nemzet köszöntötte az olasz népet, annak vezérét Mussolinit, aki oly sokat tett már Magyarorszáért, de saját személyében a nálunk is általános rokonszenvnek örvendő Ciano grófot. Hiszen sohasem felejtetheti el nálunk senki, különösen azt, amit Olaszország fiatal, nagytehetségű, tetterős miniszterelnöke a bécsi Belvedere-palotában tartott tanácskozáson értünk végzett. A magyar nemzet ezért a a diplomáciai munkáért örökké hálás marad.

A látogatás természetesen alkalmat ad arra is, hogy Ciano gróf az illetékes magyar tényszerzőkkel az olasz és a magyar nemzetet egyformán érdeklő nemzetközi kérdéseket megvitassa, hiszen ma, amikor a külpolitikai helyzetben sürűn fordulnak elő kisebb-nagyobb jelentőségű változások, a személyes találkozókra min-

díg akad megbeszélési való anyag. Az általános külpolitikai irányvonal természetesen változatlan marad, sőt minden bizonyonnyal tovább erősödik a már oly szép eredményeket felmutató tudó egyttműködés a róma-berlini tengely célkitűzései jegyében.

A jó megalapozott olasz-magyar barátságáról szólott a két ország külügyminisztere is azon a vacsorán, amelyet Magyarország külügyminisztere rendezett az előkelő és szeretett vendég tiszteletére. Ezek a megnyilatkozások nemcsak a két nemzet számára értékesek, hanem tudomást kell szerezni róluk Európa minden népének is.

Csáky István gróf, mint vendéglátó, mondta az első pohárköszöntőnél Ciano grótra és beszédében többek között hangsúlyozta, hogy a látogatás, amely az egész magyar népek örömmünnepe, újabb bizonyítéka annak a több, mint tíz évre visszanyúló kölcsönös megértésnek és az érdekközösségen alapuló szoros baráti kapcsolatoknak, amelyek a két országot egymáshoz fűzik. Ennek a barátságunk politikai alapszemléje és célkitűzése kezdetől fogva az igazságszolgáltatás alapuló béke megteremtése és fenntartása volt. Ezek a célkitűzések ugyanazok, amelyek a róma-berlini tengelyt inspirálták és

„A Munka” eredeti tárcája.

ISTEN A BÁNYÁBAN.

Irtá: KOPPANYI ISTVÁN.

Főtitkár: Horváth László
karancsesztől esperes-plebános úrnak ajánlv.

Még a nagy világégés előtt történt Késő novemberi, vaksötét estén valami lovas alkalmatlanság civakodik a marasztaló sárral. A lovak lassu porosz-kálással cuppognak a hallani a lihegésüket is a messze lánjon elfekvő csendben. Néha-néha egy nagyobb kavics ugrasztja meg az egyik-másik kerekét s ebbe a monoton-ságba itt-ott elvegyül némi dörmögőhang: Gyi te sárka... huszár nye. A lovak mögött, a kocsisal egymagasságban gyertya üveg-mögötti lángja pisálkól, gyanégre szentjánosbogár fényét azonban felhalja a sűrű köd. Valaki szemben baktat a kocsinak, kitér előre az utmenti beiszapolt árokba s hogy meg ne törje a nagy csendet, halkan „Dicsértessék” et köszön. A bricaka bátsó üléséről egy hangosabb és szívesen „Mindörökké, Amen” hangzik vissza s az ismeretlen ember és a kocsi közé visszagröndül a vidéki tájak néma estszinpadának függőnye.

A lovak sárdagasztó cuppogása mind hangosabbá és lassabbá válik, a kocsis biztatása pedig mind gyakoribb és türelmetlenebb. Imbolyog a kocsi, hol jobbra, hol balra, a szentjánosbogár fényét mind nagyobb ivetek rajzol a végtelen feketeségre. Egyszerre nagy huppanás s a lovak megállanak.

— A teremteteket! Gyi sárka...

nye, huszár... — szól a biztatás fennhangon s közben az ostorsuhogás is hallatszik élesebb ütemben. A lovak lihegése is erősbül, párájuk már a ködöt olvasztja, feszül az istráng, nyögődicse a kocsi, de meg se moccan.

A szentjánosbogár most nagyívben lendül le az első kerekig, majd átrepben a tulsó oldali kerekközéig s mire a helyére libbenne, már fel is hangzik egy borzú rekedt hang: — Hee! Azt a keserves...

— No, no, János, — szól közbe egy ifju tenőr, — tűrtöztessé magát. Tudja, milyen küldetésben vagyunk.

A kocsis közbe már a kerék külőin áll s a lámpással közelebről szemléli a terepet. Majd óvatosan leereszkedik, csizmája így is mélyen belemerül a sárba s nyilna is a szája egy cifra kifakadásra a fényes, új csizma sajnálatán, de elnyeli magában a bangot, mert hiszen e pillanatban kapott szelid figyelmeztetést. Csendben cuppogja körül a kocsit és a lovakat a lámpással.

— Tisztelendő uram, baj van. Nagy baj. Kátyuba kerültünk. Innen aztán se előre se hátra.

— Az bizony tényleg nagy baj János, mert nekünk ahhoz a halálos beteghez el kell jutnunk, még pedig minél hamarabb.

— Már pedig innen se kocsin, se gyalogszerral nem lehet tovább menni Gusztávtelre. Ha nem volna ez a sűrű köd, talán még eljuthatnánk oda valahogy a lovakon.

— Hogyan, János?

— Hát úgy, kérem szépen tiszte-

lendő uram, hogy fel tetszene ülni az egyik lóra, én a másikra s így el tudnánk vezetni a lovakat.

— Nem a legrosszabb megoldás, János, csak a baj, hogy én még sohasem ültem lovon. Letalálna vetni s az Ur szent tésztével mégsem illenék a sárban meghenteregni.

— Attól nem kell tartania tisztelendő urnak, jámbor ló ez mindakettő.

— Tulajdonképpen hol, milyen tájon vagyunk, János?

— A bánya felé vezető dűlőuton, mindjárt az elején.

— Hiszen akkor már alig egy-negyed órányira vagyunk a bányateleptől, akár gyalog is odaérünk.

— De nem ebben a feneketlen sárban és sötétségben, tisztelendő uram. Ha legalább egy jófényű bányászlámpánk volna.

A bakon ülő harmadik személy, a sekrestyés, ki egyébként bányász s a közeli községből jór ide munkába, a bányászlámpa emelgetésére megszólalt:

— Én tudok szerezni bányászlámpát, tisztelendő uram. Itt van a közelben Bedebánya, ott lakik pár bányászcsalád, meg egy öreg főknász is, valamelyikük szívesen ad kölcsön.

— Nos, Gyuri, akkor ugorjon le fürdőn és hozza gyorsan át a lámpát.

Ismét elfeküdt a csend, csak a lovak horkantak fel néha s emelgették lábukat felváltva. A kocsis oldalát a baknak dűlt, a fiatal káplán halkan imádkozott.

Tíz perc is eltelt, amikor két kar-

bidlámpa egybeolvadó fénycsóvjára hasítottá ketté az est kormát.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus. Jó szerencsét! — hangzott fel reszketős öregséggel. — Gusztávtelre tetszene igyekezni?

— Igen, főknász ur. Köszönöm az Isten nevében, hogy kiségit minket a lámpával, most már eljutunk a beteghez.

— Kibez tetszik fáradni, tisztelendő ur?

— Lauko nevű öreg bányászhoz. Az esti órákban egy falunkbeli bányász által kaptunk híradást, hogy nagyon súlyos beteg, talán az orvos is már lemondott róla s szeretne meggyónni és megáldozni. Ilyen jófényű lámpával elindulnánk gyalog a sekrestyessel a telepre.

— Mondanék valamit, tisztelendő uram, ha meg nem sérteném.

— Csak beszéljen, főknász ur, valószínűleg csak jó tanáccsal fog szolgálni.

— Igen. Tanácsolnék valamit. Errre kérem térdig érő, agyafogó sár van egészen a telepig A hegyoldalon meg nagyon sikos. De ha nem vetné meg a tanácsomat, tisztelendő ur, én jobb és rövidebb uton elvezetném oda. A föld alatt.

— A föld alatt, főknász ur?

— Igen. A Bedatáró szája innen öt-percnyire van. A tárón keresztül eljutunk Gusztávaknába, annak a főfolyosóján a függőleges aknához, onnan a szállítógep felvisz minket a külsőre és már is ott leszünk a bányatelepen. A tisztelendő ur megfigyelt a betegre és ugyanazon az uton visszatérünk ide. Utóbban majd ki-

inspirálják. A közelmúlt tapasztalatai mindenben igazolták azt a megállapítást, hogy a tengelyhatalmak együttműködése az igazságon alapuló világbékének biztos bázisa. A müncheni négyhatalmi konferencia olyan szellem megteremtését eredményezte, amelynek további követelése biztos alapot képez az összes hatalmak számára esztelen ellentéték békés kiegyenlítésére.

Ciano gróf olasz külügyminiszter válaszában örömet fejezte ki, hogy új, nagyobb, egységesebb és erősebb Magyarország jöhetett, a bécsi döntéssel megállapított új határok közé, amely döntés eltörölte a békeszerződések egyik legigazságtalanabb lapját, újból megszilárdítva Közép-Európában az igazságnak azokat az alapelveit, amelyeket a Duce husz éven át rendületlenül és kitartóan követelt. Ezek az alapelvek alapul a róma-berlini tengely és a közép-európai határok módosításánál Olaszország és Németország ezeket az alapelveket juttatták érvényre. Ezeknek az alapelveknek a

megvalósításánál nem csak igazságot szolgáltatottak, hanem kijelölték a békének és az újáépítésnek azt az útját is, amelyet Európa hosszú időn át aggódva hiába keresett. Azok a barátságok, amelyeket a tengelyhatalmak más országgal kötöttek, a szívélyes együttműködés széles lehetőségeit nyitják meg és a legnagyobb meglepéssel lehet látni ma Közép-Európában és a Dunamedencében békés és építő együttélés feltételeinek kialakulását. Ez a nemes célja az olasz politikának, amely Közép-Európában a magyarországgal való barátság, valamint a róma-berlini tengelyen és a belgrádi egyezményeken alapul.

A Két pohárhózköztöben elhangzottak a jövő fejlődésének és a békének útját jelölték meg és csak ezen az alapon lehet Európát újáépíteni. Az olasz-magyar barátság, a berlini-római tengely és a belgrádi egyezmények világosan körvonalazzák a Dunamedencében a békés és építő együttélés feltételeit.

Karácsonyi kiállítások.

December 17—18 án szívet-lelkét gyönyörködtető kiállításokat láthatunk, melyeknek anyagát a magyar ifjuság bimbóinak meleg testvéri szeretete halmozta össze.

Az egyik kiállítás Salgótarjánban, a bányatársulati központi iskolában volt megtekinthető a kiállított szebbnél-szebb babák, játéktárgyak, papucskok, könyvek, együttve mintegy 800 darab, mind-mind ajándéktárgy volt a salgótarjáni ifjuságtól a visszacsatolt felvidéki ifjuság számára. Az ajándéktárgyak a Szt. Erzsébet-nőegylet, a MANSz, a polgári leányiskola IV. osztályának növendékei és a bányatársulati cserkészek akciójainak kerültek egyúttal. A növegyetek mind szépségben, mind anyaggazdaságban bővelkedő tárgyain kívül nagyon helyesek voltak a polgári isk. leánytanulók sajátjukat készített ajándékai, melyekről annyi báj szüregelt, amennyi készítőik bimbózó arcán ragyog. A cserkészek játéktárgyai viszont a cserkészöntudatot és leleményességüket tükrözték vissza. Az ajándéktárgyakat még a karácsonyi ünnepek előtt küldötték szeptel tíz visszacsatolt iskola növendékei számára karácsonyi ajándékként és pedig a losonci katolikus és református iskola, továbbá a losoncapálfalvai, ipolyfalvai, rappi, óhásti, egyházabásti, nagydaróczi ragoi, füleki és veréblyei iskolák új magyarjainak, akik ezeken az ajándékokon keresztül egyesülnek testvéri ölelésben az anyaországi ifjusággal. Meghatóan szép gondolat volt ez, valóban Jézuska sugallhatta, hogy a mélyben elfelelt kicsiny, magyar falvakban, husz év

csendes, halk, bánatos, hősies némasága és dermedt álma után a családi egyvitértarozás testvéri szeretetének ragyogó valóságába ébredhettek. A tanítóknak és tanítóknak élén Schreiner Jenőnek meleg szíve vezette a diadalra a nemeslelkű akcióit.

A másik kiállítást a pálfalvai bányatelepi iskolában láttuk az ottani katolikus leánykör rendezésében és áldozatkészségéből. Sok-sok féltészaka virasztásának eredményei voltak a szintén szebbnél-szebb, magyaros ruháskákba öltöztetett babák, számuk nagyon megközelítette a százat, továbbá kitömött állatok, remekművű zsebkendők, villantörőcskék, kötények, gallérok, melyek egyúttal egy magyar jellegű képviseleték. De láttunk ezeken kívül izlész kiállítású tálcákat, fadóbozokat, kenyérszárkákát, képeket és maguktestette képes levelezőlapokat. Mintegy 400 darabra tehető a kiállított tárgyak száma, melyeket az önzetlen leányszívek meleg szeretete hozott össze. A kiállítást magyszámú látogató nézte meg. Az eladott tárgyak árának tiszta jövedelméből 24 bányászcsaládot juttattak örömteljesebb karácsonyhoz. Nem hagyhatjuk emittés nélkül a leánykör agilis vezetőjének, *Csillag Magda* társ. tanítóőnöknek mérhetetlenül nagy fáradozását, aki a kiállítást szakavatolt irányítója volt s kinek nemes lelkét az erkölcsi sikeren kívül az a megnyugvás boldogíthatja, hogy nemcsak 24 bányászcsaládnak okozott örömet, hanem a leánykör tagjainak lelkét is átforgatta a boldogító önzetlenség és áldozatkészség megismerésére. (—ány.)

Legszebb Karácsonyi Ajándék

MÉCS LÁSZLÓ:

„Élőket nézek”
LEGÜJABB VERSEI.

Mindegyik példány a költő sajtókezű aláírásával.
ÁRA FÜZVE 4 P. KÖTVE 560 P.

Kapható VÉGH KÁLMÁN könyvkereskedésben.

Hírek és különféle

Kellemes terhek.

Nem is vagyunk e napokban már mások, csak szaladó csomagok. Öt csomag, négy csomag, de legkevesebb három csomag mindenki kezében, amint az utcán rohanunk boltról boltra, majdnem azt mondhatnánk: csomagról csomagra. Igazán, nem is vagyunk már, csak szaladó csomagok, — kisebbek, nagyobbak, fehérek, tarkák, gömbölyűek, szögletesek, dobozok, tekercsek, zacskók és mintha futószallag jaratna bennünket ez a furcsa villanymotor, amelyet úgy is nevezhetünk: karácsonyi láz...

Nem tudom miért, de nekem például egész esztendőben éppen ezek a napok a legkedvesebbek, ezek a mozgással, tempóval, izgatottsággal, ezerféle gondal, kötelezettséggel, szaladgálással tele napok, melyek azután úgy oldódnak fel a karácsonyi édes nyugalmában, mint valami hajszolt ritmusu muzsika a befejezés égi andantejában. De nem is kell soká tudnodnom, elemezni magam, hogy rázsemélek, miért szeretem magam, hogy rázsemélek, miért szeretek napoknak farszót iramát és miért szeretik — velem együtt — még oly sokan?

Az életünk, egész esztendőben úgysem egyéb, csak hajsza és rohanás. Egész esztendőben a dolgaink, bajaink, elintéznivalóink, kötelezettségeink, gondjaink láthatatlan csomagjaival száguldunk ide-oda és ezek a csomagok bizony jóval nehezebbek, terhebbek, sőt a leg-többször költségesebbek is ezeknél a mostani kedves csomagjainknál, melyekkel az utcáink rójuk. Ő Istenem, ... a z o k a csomagok, a z o k a terhek bizony nem okoznak örömet, sem nekünk, sem másnak, mégis hordanunk kell őket, mégis ott járunk könyörtelen futószallagjukon tehetetlenül.

És most itt vannak e z e k a cso-

magok: az örömet adók, örömet hozók, itt vannak e z e k a kötelezettségeink, gondjaink, szaladgálni valóink, melyek oly mások, mint azok, — ne örüljön báj a szívünk, hogy legalább egyszer egy évben azért szaladgálunk és olyan gondokkal, hogy nekünk is, másnak is kedvünk telik benne?

Akik egész esztendőben megint terhet cipelünk, most örülünk a vidám csomagnak, — ennyi az egész és nincs-e igazam? ... (—ány.)

Uj doktor. A Pázmány Péter tudományegyetemen f hó 17-én avatták a jogtudományok doktorává városunk fiát madarasi Fekete Alfréd hirlapíró.

Házasság. Kugler Irénke és Szentkúti (Schuyer) Ferenc, december 17-én tartották esküvőjüket a péceli plebánia templomban.

Házasszonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb térszercepteket megkapja, ha meg ma kéri a Dr. OETKER-féle világírű FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: Dr. OETKER A. Budapest, VIII. Conti-utca 25.

Békefa.

Jó volna már egy szent Karácsony, Olyan... aminő még nem volt tán soha, Olyan szemünkben nem hullana könny, S nem lenne sorsunk mostoha. Hogy Karácsonyja is csak egy álma a földön, S e fát csodálna a Világ minden úja, Békefa lenne ennek a neve, ... S a Szeretet hozna minket alá! Testvér... a Testvért megbecsülné, Mert Testvérek vagyunk... mind kik élők, Kik Isten imádjuk, vagy Istenből se félünk! És kezelt fogna mind... ki hívó vagy hitelen, S nem lenne többé ez a föld kiellen, Mert szívét adná diszül őt Világresz tája, Ragyogna a szent fa, ... földünk Békéféja, Tejefére írják: „Jézus légy vendégünk!” S a kis Jézus mosolyogva... A szívét adná Nekünk!

Visnovszky László.

küldök ide a kocsihoz két munkást s azok azallat kiemelik a kocsi s sárból s kitőlják a következő utra.

— A jó Isten fizesse meg főknász urnak ezt a fáradságát.
— Csak kötelesség ez, tisztelő ural, bajtársi kötelesség a haldokló cimborával szemben is.

Gusztávknában serényen folyik a munka. Közeli-távoli robbantások, szaladgálások, szivattyúk, ventilátorok zakatolása, csillék dübörgése zajlik. A munka fenséges muzsikája ez a föld gyomrában, a jólét, a világ kulturájáért, mit a feketegyémánt nyújt az emberiségnek. Vajon, akik a bányában folyó, életveszélyes, verejtékes munka eredményéből paloták minden pompáját, ragyogását, kényelmét élvezik, gondolnak-e szeretettel és megbecsüléssel csak egyszer is a szegény görnyedt hátú, szénporos arcú bányászra?

Lám, most is az egyik alacsony munkahelyen hármán görnyedeznek. Ketten lenn vannak a padkár, a harmadik, a legidősebb közülük a padka előtt a vágtában. A padka és a tető közötti úr alig egy méter magas, a vágtát sincs több másfélnél. Körülöttük mindenütt a feketegyémánt vetíti szikráit a három bányászlámpa fényétől. A padkán egyikük térdelvényen furja a szentet a „lővés” számára, a másik oldalra ugyancsak erős csapásokat mér csakányval a széntal tövébe. Bányásznyelven: résel. A harmadik tügy-szállakat farag az ácsolatnak. Jókora halom szén várja már az elszállítást a lábánál.

— Ugylátunk ma sem kapunk elégszűt üres csillét. A Pistagyerek már jó

félórja odavan törésért s még mindig nem hallani, hogy tolna erre felfelé, — mondja az idős bányász.

— Már pedig a Pista elhozna bármilyen messziről is, ha egyet is találna, — feleli fentről a csákányozó.

— Répaszállítás folyik most a nagyvasuton, kevés vagont kapunk ilyenkor a rakodóra, nehezen ürülnek a telicsillék, azért nem jutunk úreshez, — feleli a harmadik. — Bármilyen szorgalmasan szeretnénk dolgozni, mindig az ürescsillé-hiány akaszt meg bennünket. Nem tudunk jobb szakmányt elérni.

— Így van ez mindig, cimborá. A bányász ellen minden összeesküszik a világon, még az ördög is az Istennek.

— Az Isten ne keveredje be, András, — inti társát az idős bányász, az Ő cselekedeteit mi emberi észsel fel nem érjük. Aki hisz benne, az megérzi mindig az Ő jutalmát kezét.

— Eh! Papi maszlag. Meglátszik magán Márton bácsi, hogy sokat jár a templomba, — mondja kesernyes nevetéssel Balázs, hármuk közül a legfiatalabb.

— Nemigen tapasztaltuk magán, Márton cimborá, az Isten kezét, — felel vele András, — hatvanéves korára is olyan szegény maradt, amilyennek született.

— Az Isten jósága nem a gazdagságban mutatkozik, hanem abban, hogy erőt, egészséget adott, jó és szép családot, megóvott a nagyobb bajoktól, szerencsétlenségétől s ha szegényesen is, de mindig annyi kenyert juttatott, amennyi kellett.

Balázs tovább incselkedik az öreggel: — Szép, szép mindez, de ha az Istörődne a szegény bányással, akkor ezért a nagyon nehéz munkáért nagyobb áldást érdemelnék mindenki másnál.

— Nem tudhatod Balázs, hogy az Isten mikor jutalmaz meg. Azért ne káromold, hanem higgyél benne. S most hagyjuk abba ezt a felesleges beszédet... Te, András, inkább vizsgáld és kopogtasd meg a tetőt, nem készül-e valami meglepetésre.

— Ne féljen cimborá. Láthatja, hogy sűrűn van felducolva. Nem tud ez leszakadni, amíg ez a sok egészséges fa tartja.

— No, no, az ördög soha sem alszik. Láttam én már vastagabb ácsolatokat is összeroppanni egészen váratlanul. Azért csak vizsgáld meg a tetőt.

András erre engedelmesen fogja a csákányt s nyelével sűrűn s több helyen megkopogtatja a feje feletti szürke, palás küzetet s a hangról mindhármán megállapítják, hogy eddig nem lazult meg. Balázs azért mégis megcsipkedti az öreget: — Ugy-e rendben van minden, Márton bácsi. Ilyen késő este már az ördög is alszik, meg az Isten is.

— Vigyázz Balázs, vigyázz, az Isten meglátogat téged ezért a hitetlenségéért. Csak aztán irgalmas legyen hozzád.

Kezükbe veszik szerszámukat s dolgoznak szorgalmasan. Végre alulról, a főkeresztvágtól felül dübörgés hallatszik.

— Itt vannak az üres csillék, — törj meg a hallgatást Márton, — gyérünk cimborák gyorsan, hogy szét ne kapkodják előlünk a többiek.

Sietve lemennek a keskeny vágatukon s a folyosón javában válogatják ki a csilléket, amikor egy iszonyu robajt hallanak s vágatuk felől a szénpor sűrű felhőként vágódik az arcukba.

— Szent Isten! Beszakadt a munkahelyünk! — kiáltják egyszerre mindnyájan.

— Jó, hogy eljöttünk onnan, — mondja Balázs és amugy is sápadt arcát viaszfehérre festi a nagy belső megindulás.

Az öreg Márton szánakozva ránez: — Hiszed már az Isten látogatását és irgalmat, Balázs?

De a fiatal legény már éppen akkor térdre ereszkedik. A bányában még sohasem látott misztikus jelenés ér közvetlen közelébe. Egy ember jön elől, egyik kezében templomi lámpás, a másikkal csengetyűt ráz, mögötte hajadonfővel fiatal pap karingben, stóval, melélen összefont kezében kis feszülettel. Mögöttük baktak az öreg kiérdemesült főknász bányászlámpával, karján a tisztelődő koponyével és kalapival. A többiek is azonnal térdre ereszkedve keresztet vetnek s ajkuk a bűnbánás imáját mormolják.

A menet elhalad, lassan-lassan felállnak s az Isten közelségétől teljesen átváta tovább is csendben maradnak. Egyedül Balázs szóal meg halkán, bűnbánó elcsukló hangon:

— Hiszek, — Márton bácsi, — hiszek! s a hit erejétől feloldódva két könyörgésem várj utat szénportól barázdál, sápadt arcán.

Esküvő. F. hó 22-én d. u. 6 óra-
kor a Ferences templomban esküdtek
örök hűséget egymásnak Horváth Lenci
és Soltz József m. kir. főhadnagy. Az es-
ketést P. Serafin vikárius vezette. Tanúk
voltak Dr. Felszeghy Miklós városi orvos
és Csikós László százados. A szép ifjú
párt 5 koszorús leány és 5 diazuhás hon-
védszt kisérté, a menyasszony uszályát
kis huga vitte. A szép esküvő után a
megjelentek gratulációkkal halmozták el
az ifjú párt és boldog örömszüloket.

Intenzistelekek sorrendje: Déli
plébánia: Többszöri kérésre sem küldte be.

— Az **északi Ferences plébániatemplom-
ban:** Éjtel 12-kor éjféli szentmise, szent-
misék lesznek 6, 8, 9, 11-kor, szentbe-
széd a 9 órai szentmise alatt. Délután 3
órákor ünnepélyes Vesperás, 6 kor litá-
tánia. Karácsony másodnapján: szentmi-
sék lesznek: 6, 8, 9, 11-kor, d. u. 6 kor
szentbeszéd e. litánia. Szilveszterkor: d. u.
6 kor szentbeszéd és hálaadó intenzistele-
let. Utjén napján: szentmisék: 6, 8, 9, 11-
órákor. Szentbeszéd a 9 órai szentmise
alatt. D. u. 6 kor litánia. — **Evangelikus
templomban:** Karácsony estején szomba-
ton délután 3 órákor Karácsonyi ünnep
Zagyvapálfalván, 5 ó. Karácsonyi evangé-
lium Salgótarjánban. Karácsony 1. nap-
ján: d. e. 8 és 9 ó. urvasóra tót és né-
met nyelven: 10 ó. intenzisteleket, 11 ó.
magyar urvasóra, d. u. 5 ó. karácsonyi
áhitat. D. e. fél 9 ó. intenzisteleket és ur-
vasoraszítás Zagyvapálfalván. D. u. 3 ó.
Salgóbányán fél 5 ó. Somoskőújfalu
intenzisteleket és urvasóra. Karácsony
2. napján d. u. 10 ó. intenzisteleket, utána
urvasóra, d. u. 5 ó. áhitat. D. e. 9 ó.
intenzisteleket, urvasóra és közgyűlés Bo-
csárlapujtón. D. u. 3 ó. intenzisteleket és
urvasoraszítás Baglyasalján. Övesti in-
tenzisteleket Zagyvapálfalván d. u. 3 órákor,
Salgótarjánban d. u. 5 órákor. Utjén nap-
ján Salgótarjánban 11 ó. intenzisteleket és
urvasóra, d. u. 5 ó. áhitat, Zagyvapál-
falván d. e. fél 9 órákor intenzisteleket
d. u. 3 órákor Salgóbányán és fél 5 ó. Somos-
kőújfalu intenzisteleket. — **A református
templomban:** Ünnep első napján délelőtt
10 órákor intenzisteleket, utána urvasóra-
osztás. Délután 3 órákor. Ünnep másod-
napján délelőtt 10 órákor Kisterenyén
az evangélikus templomban urvasóra osztás-
sal egybekötve. Délután 3-kor helyben.
December 31-én délután 5 órákor.

**Szőlősgazda-képző tanfolya-
mok.** A földmivelségi miniszter Be-
regzsászón, Kiskunhalason, Sátorajjaihe-
lyen, Pécsen, Szegeden 1939 január hó
2-ától február hó 28-áig téli szőlős-
gazda-képző tanfolyamot rendez. A taní-
tási idő napi három óra lesz. A tanfolyam
befejeztével a hallgatók vizsgát tesznek,
amelyek eredményéről bizonyítványt kap-
nak. A beiratás és tanítás díjtalan. A taní-
tás díjtalan. A tanfolyamra hallgatóként
a város polgármesterénél lehet jelentkezni.

BELLEHEM.

Írta: BERGER IRÉN.

Mesze égi város fölött angyalsereg
gyujtogatja a csillagokat. Názáreth váro-
sába hangtalanul bandukol be az öreg
este. A Szűz szent Szűze a ház eresze
alól gyönyörködik föl a csillagos égre. A
mühelyből a takarodó fináléja zeng. Bent
a gyaluforgácsa ácsmühelyben biggadt
szó lassítja a fiatal szó kiváncsiságát:

— Jézuskám! A bölcso marad így.
Majd holnap összerakjuk. — A beszéd
talan folytatódna, de a ház felől anyai
szó gíngalangoz. Az ötödik évek induló
gyermek is röpül, mert a szó mágnesezi
a szív felé. A nagy ács edzett, őszinte
szeretele már csak elkésve baktat utána.
A gyermek már azóta otthon van az
anya ölében.

József mosolygó kérdéssel vidámitja
a Tisztaságos Anyát: — Mária, tudod-e
mi van ma? —

Az Szűz virág az erős férfira mo-
solyogja vissza szép örömet: — Tudom.
Ma tér vissza életünkbe ötödször a bel-
lehezi barlang. Jézuskám, Fiam! 5 ta-
vaszos év szállt el életünk fölött azóta,

mióta Isten megajándékozott Veled. A
Gyermek figyel; a szelid József sietve
számolt kerit, hogy a bellehemi örömök
ötödik születéséről le ne késsék. A Hű-
séges Szűz pedig beszél. Ajka buhámzó
biborszallagját figyel az Isten-gyermek,
a nagy ács és az udvar közepén hallgató
nagy Este...

Jézuska szeme álmós. Lankadó vi-
rágteste az Anyaöiben talál nyugovóra.
József megrököl, hogy a világ legüsztebb
homlokát. "József, nézd csak, azt susogja
jászoly." Pedig bent a piros ajkon már
fájdalmas szó surran ki: "kereszt!"

A férfi fordul egyet bent a házban
és visszatérve meleg kendővel gondosko-
dik Mária asszonyról. — Az éjszaka hű-
vös, meglázná. En megyek a mühelybe.
Valahogy ott tudok imadkozni, ahol dol-
gozom. Istenünk áldjon meg minket. —

A férfi elkopog, de lelke néhány
pillanatot mulva már ugyanott van, ahol a
Szűz Anyát: Istené! Itt találkoznak az
ötödik szent estén is, mint egykor a le-
gelőn!...

**Minden kedves olvasónknak
és előfizetőnknek kellemes ünne-
peket kívánunk!**

Városi karácsonyfa-ünnepség.
F. hó 20-án d. u. 4 órákor volt az ipar-
testületben az elemi iskolások ajándéko-
zása. Ezidén — dacára annak, hogy a
város a fégyvergyakorlatra bevonultak
családjait is nagylelkűen támogatja, —
180 pár cipőt, 160 leány és fiu ruhafélt,
300 darab élelmiszeres és 450 szeretet
csomagot. Az ünnepi beszédet ezidén dr.
Csengődy Lajos ev. lelkész tartotta, aki
az ukarácsonyfa-ágról a visszatért felvi-
dekről szólv, a krisztusi szociális világ
hajnalhasadását látja a jelekből. — A
rendőrség kivезényelt őrségének szeret-
teljes magartatása méltó volt a szeretet
ünnepehez.

Szilveszter. Az acélgári tisztai ka-
zinó dec 31-én zártkörű estélyt tart. —
A **róm. kat. Olvasókörben** táncmulatság
lesz.

**Ingyen balesetelleni képek is-
kolák és egyletek részere.** A helys
közlekedésre s a balesetek megelőzésére
oktató 40 képsorozatot s egy Légóttalmi
Utmutatót díjtalanul kap bármely iskola,
tanfolyam, egyesület, ha az Országos
Közegészségi Egyesülettől (VIII. Eszter-
házy-u. 9.) levélben kéri s postaköltségre
40 fillér bélyeget mellékel. Oly iskolák
részere, melyeknek tanulói eredeti bal-
esetelleni rajzokat készítenek, 1.000 P
értékű díjat tűzött ki az egyesület s a
rajzok beküldésének határidejét a rend-
kívüli események miatt 1939. évi március
hó 1-éig meghosszabbította.

Fényképpályázat. Az "ENCIÁN
TURISTAK 1914." egyesülete negyed-
százados fennállása alkalmából országos
jellegű amateur fényképpályázatot bir-
det. A pályaműveket a 8 Órai Újság
utazási irodája veszi át, Budapest, VI.
Andrássy-ut 16 szám alatt. A pályázat
lejár 1939. február 28-án. Érdeklődni le-
het ugyanott.

Allig használt "HARMÓNÍUM"
eladó. Kassai-sor 1. sz.

**Az Evang. Nőegylet és Leány-
egylet** karácsonyi kiállításával kapco-
latban juttatott adományok: Kraicsovica
Gyula és neje 20 P, öz. Liptay B. Jenő-
né, Moticska Nándor, öz. Megele Láz-
slóné. Dr. P. A. 10—10 P. Dr. Varga Kál-
mán, öz. Dávid Andrásné, öz. Gutter
Sámuelné, vitéz Jónás Ödön, Niederland
Gyula, Dr. Kiss Lajos 5—5 P. Frics Vil-
mos, Szabó Dezso, Urbán Kálmán 4—4 P.
Dr. Förster Kálmánné, Takács Gyuláné,
Köhl Oswald, öz. Adamek Istvánné 3—3 P.
Vicsovsky Dezsőné 2 50 P. Pantos
Emil, Novoszák Ferencné, Fabinyi Lajos,
Kraicsovics Gyuláné, Nagy Bertalan, Nagy
Bertalan, Bruncsó Lajos, Hlinka Jánosné,
Schreiner Jenőné, Moticska Jenőné, Bile-
ter Tivadar, Barabás Lujza, Stencel József,
Csiply Imre, Fürst Tasilóné 2—2 P. és
ezeken kívül számos ezekenél kisebb ösz-
ségű adományt juttatottunk készpénz-
ben. Emellett természetben, sütemény,
torta stb. adományokat juttattak: Stencel
József, Balogh Pálné, Murányi Sárka,
Krepuska Géza, Krocák Malvina, Moticska
Nándorné, id. Timaróczi Sándorné, Do-
nát Magda, Garami Jánosné, Fabinyi
Lajos, Szenthe Lászlóné, Köntzey Ferenc-
né, Dr. Förster Kálmánné, Kraicsovics
Gyuláné, Dr. Csengődy Lajosné, Csomor
Mátyásné, Borsos Gaborné, Fürst László-
né, Visczóczy János, Zentai Lajosné, Dubi-
nyi Lajosné, Deák Józsefné, Moticska R. né,
Mayer Vilmosné, Kilczér Béláné, Kovács
Gézáné, Wiesinger Károlyné, Ferencz
Sándorné, Elszner Bertalan, Goró-
Andorné, öz. Nagy Elemérné, Juraskó
Elekné, Gabler Vilmosné, Schreiner Je-
nőné, Hlinka Jánosné, Mocsári Aladárné,
Moticska Nándorné, Kraicsovics Gyuláné,
Moticska Nándorné, Urbán Kálmánné,
Pántyik Árpádné, Simkó Györgyné, Dia-
niska Mária, Takács Ferencz, Duda La-
jos, Jesse Gyuláné, Paksy Árpádné, Ha-
jék Jenőné, Daubner Jánosné, Horsa
Pálné, Dubinyi Lajosné, Csankovics Fe-
renczné, Flachbart Jánosné, Pántyik Ár-
pádné, Plachy Ervin. Minden nemes tá-
mogatóst és adományt Isten nevében
mondott hálás köszönettel juttatunk ren-
delletési helyere. Németh Géza fényké-
pekből 9 50 P. Személyes szolgálattal,
beosztást vállalva tevékenykedtek az el-
nökségben kívül: dr. Förster Kálmánné,
Köntzey Ferencné, Paksy Árpádné, Má-
téffy Ilon, Lengyel Béláné, Dani Istvánné,
Jesse Gyuláné pénztárponos vezetésével,
Okolicsányi Gyulánéval együtt, öz. Weis-
enbacher Jánosné, Poráczky Lajosné,
Bruncsó Béláné, Skulteti Dávidné, Czarko-
vits Ferenczné, Flachbart Jenőné, Dubinyi
Lajosné, Fabinyi Józsefné, Stencel László-
né, Pailay Gusztávné, Medzibradszky
Márta, Suhár Klárka, Bartholy Klára, Di-
vaczky Márta, Patay Erzsébet, Galbács
Ica, Gabler Edit, Dianiska Mária, Turek
Berta, Adamek Rózi, Konpek Mária, Ko-
sári Manca, Tóth Ica és Sárka, Fridrich
Anna és Erzi, Sinkó Vali, Vieszt Ica, Sin-
kó Anna, Skulteti Manya, Donát Magda
és Olga. — Emlékezzék meg a szeretet
létene nemes szolgálatakról.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

December 25-én, vasárnap d. u. 3, 5, 7
és 9 órákor. 26-án, hétfőn d. u. 3, 5, 7
és 9 órákor és 27-én, este 7 és 9 órákor.

TARANTELLA

Főszereplők: Mac Donald, Allan
Jones, Warren William. M. híradó.

December 28-án, szerdán este 7 és 9 óra-
kor. 29-én, csütörtökön este 7 és 9 órákor.

Minta házasság

Főszereplők: Helms Rühmann, Rell
Finkenseller, Hans Söhner, Wer-
ner Fuotter. Fox híradó.

Rózsavölgyi, Nádor és Csárdás Karácsonyi Album

Kapható:

Végh Kálmán

könyvkereskedésében (Fő-tér 8. szám).

A huszár egykor és ma.

A gyorsaság a háboruban mindig a legfontosabb kellek egyike volt, de ma is, hisz ezzel érjük el az ellenség megsejtését és ennek eredményeként az igazán nagy sikereket. A hadtörténelem számtalan esete bizonyítja, hogy a háboruban valamelyik fél csak akkor ért el igazán nagy eredményeket, ha a másik nem volt az elkövetkezendő eseményekre felkészülve, azaz sikerült tényleg meglepni.

Sokkal könnyebb a vezér helyzete, ha a gyorsaság meglévő szervezései adottak, vagyis külön, gyors mozgásra képesített csapatok állanak rendelkezésre, az úgynevezett gyorsan mozgó alakulatok. Ezek modern képviselője ma a motort használja ki a gyors mozgásra és vagy mint motorizált csapat gépkocsikon szállítva halja a kilométereket a világon szerte egyre szaporodó betonutakon, vagy a legvégén bug motorja. De mellettük megmaradt, sőt ma még egyenesen nélkülözhetetlen az ember első és mindaddig leg-hűségesebb harcostársa: a ló és vele együtt a lovasság.

Gyakran hallani és éppen ezért nem is mehetünk el szó nélkül azon megállapítás mellett, hogy a lovasság napjai meg vannak számlálva, mert a lényegesen nagyobb teljesítményű motor rövidesen egészen ki fogja szorítani. Első pillanatra szinte hajlandók is vagyunk elfogadni ezt a véleményt, különösen ha figyelembe vesszük, hogy amíg a lovas csapatok általában napi 50—60 km-nél többet nem tudnak megtenni, addig a gépkocsizó csapatok könnyen megtesznek naponta 150—200 km-t is. Messze és tulságosan szakterületre vezetne ennek a kérdésnek a közelebbi vizsgálata. Számunkra elég a végeredmény. Ez pedig az, hogy mindaddig nélkülözhetetlen a lovasság, amíg a motor nem tud legalább is olyan megbízhatatlan minden után, sőt az ut nélküli terepen is és a legmostohább időjárás mellett is mozogni, mint a lovasság. Ettől pedig ma még messze vagyunk.

A gépkocsi mozgási lehetőségeit illetően pedig az a helyzet Európában, hogy minél jobban távolodunk nyugatról keletre, az uthalózat is annál jobban gyérül, de ugyanilyen arányban nő a lovasság is az érintett államok hadseregeiben. Ez a magyarázata annak, hogy pl. Anglia 1—2 lovas ezred kivételével tényleg gépkocsikra ültette már egész lovasságát, ezzel szemben Oroszország állította most kevesebb, mint 36 lovashadosztályt, azaz kb. 150.000 lovas tart békében is készen a végnélküli és főleg utszegény orosz sikságon.

Miután látjuk, hogy a huszár létjogosultságát illetően bizonyos új a nyeregben, lassuk közelebből a mult és a ma huszárról. Azt tudjuk, hogy a huszár, másszóval a könnyű lovasság speciálisan magyar eredetű és hogy töltünk vette át a XVIII. századtól kezdve egész Európa. Az atillát és a mentét hűen lemásolták ugyan, de nem tudják a magyar szívet is alája ültetni. Ez az oka annak, hogy bár az új alakulatok külföldön is beváltak, a huszár igazi képviselője mégis mindig a magyar huszár marad. A magyar ember virtuskodása, vakmerősége, eleményes furlangja, gyors helyzetfelmérés, helyes harcászati ösztöne és nem utolsósorban hagyományos szeretete a lova iránt, voltak mindig azok a tulajdonságok, melyek a magyar huszárt jellemezték és híressé tették. Vak Bottyán, Béri-Balogh Ádám, Ocskay tépelt, marcona huszárai éppögy rémületbe ejtették a császári Bécs polgárait, valahányszor „Styriát, Bécslajt mesz-sze felnyargalták”, mint Hadik huszárai Berlin, vagy Simonyi öbester fergeteges legényei. Mária Terézia kora a huszár igazi aranykora. A kalandozó magyarok portyázzák ismétlődnek meg, jelelül annak, hogy a magyar az ősi lovas harcmodorban újra magára talál. Az akkori császári ármádiákban magasabb rendfokozatot elért magyar tiszték majdnem mind lovasok voltak jelelül annak, hogy e téren mint vezető is pótolhatatlan volt a magyar. Mint külön érdekesség emlí-tjük meg a legendás Simonyi öbesteri, ki rettenetesen vitézségével közlegényből küzdötte fel magát ezredessé és 64 vitézségi érem tulajdonosa volt.

Ilyen tradíciókra tekinthetett vissza a magyar huszár, amikor a világháboru-ba indult, melyben csakhamar beigazolta, hogy méltó utóda a híres elődöknek. A „vörös ördög” elnevezést nem mi, hanem ellenségeink találták ki, jelelül an-

nak, hogy a huszár tényleg rettegett ellenfél volt. A háboru után ugyan hal-talozták hangok, melyek szerint a lo-vasság nem váltotta be a háboruban a hozzáfűzött reményeket, ez azonban el-foglult, vagy laikus vélemény. A megállapítás ugyan részben fennáll a vezetéssel szemben, de egyáltalában nem állja meg a helyét a csapattal szemben. Azt mond-hatnánk, hogy a hangszor kifogástalan volt, csak aki játszott rajta, az kezelte rosszul. A vezetés ugyanis tényleg hibás volt annyiban, hogy amikor az 1904—5. évi orosz-japán háboru igen kézzel fog-ható bizonyítékokat szolgáltatott arra, hogy a lövészárkba bujt ellenség a ma-ga géppuskával m ilyen pusztítást tud vé-gezni a rátámadó fél sorában, ezt a lo-vasság kiképzésénél és felszerelésénél nem vette figyelembe és így a háboru kezde-tlen elavult felszereléssel és a régi, lóhá-ton végrehajtott tömegrohamokra kiké-pzeve küldte a harctérre a lovasságot, mely halált megvető bátorsággal roha-mozta meg — persze lóháton — a drót-akadályokkal védett orosz állásokat és elfoglalta azokat, de igen nagy vesztesé-gek árán. Már pedig nem megszámlál-hánem a legmesszebbmenő dicseretet ér-delemi meg az a csapat, mely hiányos felszereléssel is ilyen teljesítményekre volt képes.

A világháboru tapasztalatai mélyre-ható változásokat hoztak minden feje-vernem számára, de a legmesszebbmenő-ket a lovasságnak. A háboru tapasztalat-otok mindig drága tandíjjal megfizetett ta-nulások, mert vérről lehet csak megszere-zni azokat a háboru iskolájában. Eb-ben az iskolában sokat verezett, de so-kat is tanult a lovasságnak.

A tapasztalatok bejagazták, hogy a lovas tömegek lóháton végrehajtott har-cának ideje letűnt. Ezt felszámolta a mai modern tűzhatás, elsősorban a legbáto-sabb és így a legjobban elszaporodott képviselője a géppuska, melyből egy is elég ahhoz, hogy a legrovidebb idő alatt egész tömegeket kaszájon le, ha olyan ember ül mögötte, akinek helyén van a szíve.

Igy lett a világháboru előtti tűzfegy-verekkel szegényesen ellátott lovasságból éppen a legtúzerősebb csapat. És segítő-társa éppen az a géppuska lett, mely majdnem halálra ittele. De miután ma-gán a harcmezőn ma már mozogni nem lehet, mert a mai tűzfegyverek a földből alig kiemelkedő célt is biztosan eltalálják, a ma huszára csak addig mozog lóháton, míg az ellenség közelebe ér. Ott lórol száll és gyalog barcoltáváb, néha azért, hogy megjelenésével nagy erő látszatát keltsse az ellenségben, néha, hogy a harc-ban jelentkező nagy sikert gyorsan ki-mélyítse, máskor pedig azért, hogy a visszavonulóknak a hátát fedezze, szá-mukra időt és teret biztosítson, hogy azután az utolsó pillanatban lóra ülvé maga is gyorsan eltűnjön az ellenség elől.

Ez a magyarázata annak, hogy a huszár lefejből eltűnt a csákó és a he-lyébe a rohamsisak került. Sokan talán első pillanatra nem is gondolják, hogy ez a látszólag lényegtelen jelenség milyen mélyen gyökerező változások megnyilat-kozása. De még a világháboru előtti „standbéli” huszár is nagyot néz, ha egy-szer kivonuláskor belevad a laktanyá-ba. Szinte látjuk, amint a szeméit dör-zsöli, hogy biztos legyen benne, hogy amit lát, az tényleg a valóság, mert az eléje táruló kép határozatlan hasonlít ugyan a régihez, de mégis egészen más. A század élén ott van ugyan a „kapi-tány ur”, ott van a többi tiszt ur is, megvan az arcvonal mögötti százados és a szolgálatvezető őrmester is, sőt a szá-zadrombitás sem hiányzik, de új a sok golyószóró és géppuska, sőt az ágyú is az osztály végén.

A magyar ember hagyományos sze-renete a magyar huszár irán ma is vál-tozatlanul él a lelkében, mert ösztönösen érz, hogy ha a magyar ember mint ka-tona egyszer lóra ül, nincs náció a vilá-gon, mely utána csinálja azt és úgy, amit és ahogyan a magyar.

Szülők figyelmébe. Okleveles állásfoglalás tanító oltson vállalja elemisták, polgáristák házitánitását. Somlyó utca 86.

Eladó Kóvár-u. 20. sz. alatt levő ház azoba, konyha, élelkmara, kert! Érdek-lődni lehet Kalocsai Jánosnál Tára-u. 35.

SPORT

SBTC—MAFC 5:0 (3:0)

SBTC PÁLYA.

200 NÉZŐ.

BÍRÓ: GELLÉRT.

SBTC: Szabó — Budai, Timár — Kiss, Takács IV., Mátrai — Balázs, Sel-meci, Jenőfi, Lackó, Borsányi.

MAFC: Cövek — Róna, Hankó — Héja, Sipos, Pocsai — Csete, F. Kiss, Pickó, Magyar III., Bodorik.

A hőmérséklet erősen a nulla fok alatt volt, így a százlócsere is a barát-ságos, meleg MAFC öltözében intézké-elt. A csonttá fagyott pályán két centis a hó, a jelzővonalakat salakkal szórták ki. A nézők behuzódtak a tribünre és ott állva dömbölgtek végig a meccset.

Az SBTC azonnal támadólag lép tel és megismetli a VSE elleni játékok, állandó súlyos fölényben játszik. A talaj azonban csuszik és a játékosok sok jó labdaról lecsuszának. A 7. percben Balázs lövése a kapus mellett a hálóba tart, de a vonalon otterem Róna és kivágja a hőt. A 10. percben Mátrai centikkel mellébombáz egy szabadrugást. 4 perc múlva Balázs gyönyörű lövészt a kapus szögletre tojja. Nagy a nyomás, 3 csatár kivételével hátrahúzódik a MAFC és a nagy tömörülés miatt nem sikerülnek a lövések. Szöglet szöglet után. A mező-turi térfelem már feketé. a pálya, míg a Stéc-i részen alig van nyom a hóban.

A 27. percben Jenőfi kap labdát a 11-es táján, de háttal áll a kapunak és nyom-ják is, mire hátra ad Lackónak, aki a hálóba talál. 1:0. A 30. percben Szabó Magyar III. fejről öklöz le egy sarokru-gást. A 34. percben Ménich büntetől rug 25 méterről, a magas labdából Jenőfi pompás gólt fejel. 2:0. A 37. percben Je-nőfi kiad szétre, de rosszul, mert Róná-hoz száll a labda, aki azonban hatalmasat lufolt, a labdamégis Borsányihoz kerül és — 3:0. A félidő végéig érves SBTC fölény.

A II. félidő első 5 percében MAFC a kezdeményező, de csak 5 percre tel szusz. A 8. percben Timár hatalmasat lufolt, Csete megüri és már épp löni akar amikor Timár utóléri és elvágja elő-je a labdát. A 10. percben Jenőfi van nagy helyzetben, de Róna kézzel kapasz-kodik bele és visszatartja. Most 10 per-

re a MAFC 16-án folyik a játék. A 17. percben Balázs beadását Lackó 5-ösről védhetetlenül befeljei 4:0. A 28. percben Balázs ügyesen kiugratja Jenőfi aki előt már csak a kapus van, Jenőfi lö-e egye-ssen a kapusba. A 32. percben Jenőfi ki-ugrik, az öts széléről bead és Borsányi két léperstől gólt fejel 5:0. Végig az SBTC marad támadásban.

Az SBTC a semmit nem mutató ellenféllel szemben jobban kihasználta a helyzeteket mint a mult vasárnap, de a gólarány most is enyhe. A kapuralóvs most jobban ment, mint egy hete, de so-kat csuszak a játékosok. A kapu fölé lövés általános tünet és abban Lackó be-hozhatatlanul vezet.

A MAFC meglegőben gyengén ját-szott. A csatársora egy támadást nem hozott össze. A védelem ráállt Jenőfi-re.

Jók voltak: Takács IV., Jenőfi, Ba-lázs, illetve: Sipos, Róna, Bodorik.

Szögletarány 13:3.

Nyilatkozatok: Hegyi Zsigmond: Biz-tos győzelem. Kár, hogy Jenőfinek nem sikerült a góllövés, így második lett a dugólövő listán, pedig nagyon akarta. Guba Lajos MAFC intőz: Szokat-lan talajon csodót mondott a csatársor.

ÉLÁSZ I. o.

BSE—HVSE 3:0 (2:0)

Baglyasajla.

Vezette: Takács.

A BSE már az első percben gólt ér el. Horváth—Szebehelyi—Ferenc összi-tek után Ferenc a hálóba bombáz 1:0. 10. percben Csányi Ferencbe vágja a labdát, a labda Horváth elé pattan, aki a hálóba vágja 2:0. A többi idő mezőny-játékkal telik el. A II. félidőben lejön a HVSE, támadást támadás után vezet, de eredménytelenül. Sőt a BSE lö gólt. Ferenc elhuz a védők mellett és védhetetlenül lö 3:0. A 42. percben Csányi 11-es vélt, a büntetőt azonban Csikány kapufának lövi.

BSEből kiavitt: Stabi, Ferenc és a közvetlen védelem, a HVSEből: Sánta, Hegedűs és Bodnár.

A labdarúgás játékszabályai kérdésekben és feleletekben.

(III. közlemény.)

4. A mérkőzés megkezdése után érkező játékosok mikor egészíthetik ki csapatukat? 4. A mérkőzés bármely pillanatában beállhatnak, kötelesek azonban a játékevezető előzőleg jelenkezni, aki csak akkor engedheti be őket a pályára, ha a labda játékon kívül van. (Pi: part-dobás, sarokrugás, kapurugás stb.)

5. Hányféle szabadrugást ismerünk? 5. Kétféle szabadrugást ismerünk, egyszerűt (legujabban közvetett) és szigorítottat (közvetlent). Egyszerű sza-badrugásból közvetlenül gól nem érhető el, vagyis szükséges, hogy a labda az erugó játékoson kívül még legalább egy játékoskal érintkezésbe kerüljön. A szigorított szabadrugásból közvetlenül is érhető el a gól, vagyis a labdát erugó játékoson kívül nem kell a labdának lega-lább még egy játékos is érinteni. Egy-szerű (közvetelt) szabadrugást kell itelni a következő szabálytalanság okért: 1. Úgy nevez ett kétszeri érintését. (Ha szabad-rugásnál, bedobásnál, a labdát erugó ille-telve elődobó játékos még egyszer hozzá-ér a labdához, mielőtt az más játékos érint-tetel volna, de csak akkor, ha a labda már megette a kerületének megfelelő távolságot és az érintés nem kézzel történt.) 2. Leszállásért. 3. Kapus labdabor-dozásáért, amint a kapus a labdát hor-dozza, azaz több, mint négy lépést tesz a labdával anélkül, hogy azt eleresztesse a földhöz útná. 4. Kapusnak szabályosan, de helytelen időben (a védés pillanatá-ban) való megtámadásért. 5. Ha a 11-es erugása nem előre történik. 6. Veszélyes játékok. 7. Sportszerűtlenségért. Szigorított szabadrugással (közvetlenül lehet gól) kell büntetni a játékos, ha szándé-kosan: a) megüri, megüti ellenfelét, vagy ráüri, b) gáncsolja, löki, vagy lökni próbálja ellenfelét, akár a labdával, akár úgy, hogy előtte vagy mögötte áll-fekszik, c) kézzel érinti a labdát, azaz kezével vagy karjával üti, vagy elsodorja a labdát. (A kapus természetesen sza-

badon érthetők kézzel is a labdát a sa-ját büntető területén belül), d) kézzel, vagy testtel elálló karral feltartja, vagy ellöki ellenfelét, e) erőszakos vagy veszélyes módon lök, vagy hátulról löki ellenfelét, hacsak az ellenfél nem akadá-lyozza szándékosan a játékos. (Meg-jegyzés: nem minden lökést kell bünt-eletni. Megengedett a lökés, amennyiben — a játékevezető véleménye szerint — fair és olyan játékos ellen irányul, akik a labdát megszerzeni igyekeznek.)

6. Az egyik csapat csatársora gyors játékkal áttöri az ellenfél védelmét. Az egyik hátvéd a középcsatártól és a jobb-összekötőtől lemarad, ezekkel szemben már csak a másik hátvéd és a kapus áll. Ez a hátvéd látja, hogy amennyiben a centercsatár leadná a labdát a gólhelyzetben lévő jobbösszekötőnek, úgy az minden bi-zonyon gólt érne el és mivel nem áll lesen, a játékevezető nem avatkozna bele a játé-kba. Ezért tehat még mielőtt a centercsatár leadná a labdát a jobbösszekötő-nek, két ugrással kiüri kapuvonalon túra és így elhagyja a pályát. A centercsatár leadása így a jobbösszekötőt nyilv-anvaló leszállásban találja. Mi a helyes ítélet?

6. Ha az akció góll értékesítették, úgy a játékevezetőnek azt meg kell adnia. Ennél az akciónál nem is annak a tény-nek a megállapítása döntő, hogy a hát-véd jelentkezés nélkül hagyta el a pá-lyát, hanem az, hogy sportszerűtlenségé-vel a másik csapatnak sportszerű körülmények között lefolytatott támadását akarja meghiúsítani. Uj kérdések:

7. Mi a játékevezető szabályadta joga azzal a játékosal szemben, aki még a játék megkezdését jelentő bírói fütttyjel előtt vét akár a játékszabályok, akár a sportszerűség ellen?

8. Mikor van a játékos lesben? 9. Mikképpen kell a tizenegyes ru-gást végrehajtani? (A labda erugásának irá-nya, a kapus, a 11-es rugó, valamint egyéb játékosok elhelyezkedése stb.) L. M.